

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1686
Ημερομ. Κατάθεσης: 4/12/2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Θεσσαλονίκη, 4/12/2025

Του: Βελόπουλου Κυριάκου, Προέδρου του Κόμματος, Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΘΕΜΑ: «Αντισυνταγματικότητα της αυτόματης έκδοσης Προσωπικού Αριθμού, ελλιπής προστασία προσωπικών δεδομένων και παραβίαση του αυτεξούσιου του πολίτη»

Κύριε Υπουργέ,

Με βάση τον Ν. 4727/2020 (Α' 184) περί Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το Π.Δ. 40/2025 (Α' 67/05.05.2025) και την ΚΥΑ 14960/2025 (Β' 2637/29.05.2025), καθιερώθηκε η διαδικασία έκδοσης και ενσωμάτωσης του Προσωπικού Αριθμού (Π.Α.) ως προαιρετικό ενιαίο αναγνωριστικό για τους πολίτες. Πρόσφατα έγιναν μαζικές αποστολές ηλεκτρονικών μηνυμάτων που ανακοίνωναν την αυτόματη έκδοση του προσωπικού αριθμού χωρίς αίτηση, χωρίς συναίνεση και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση. Το παραπάνω γεγονός ανέδειξε σοβαρά προβλήματα αντισυνταγματικότητας, παραβίασης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, καθώς και παράκαμψης του αυτεξούσιου του πολίτη ως προς τον τρόπο ταυτοποίησής του. Η αντισυνταγματικότητα των ρυθμίσεων του προσωπικού αριθμού έγινε με την αυτόματη και όχι κατόπιν αίτησης έκδοση καθολικού αναγνωριστικού, όπου προσβάλλει το δικαίωμα στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και στην αυτοδιάθεση (άρθρο 5 παρ. 1 Συντ.), παραβιάζεται το δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων (άρθρο 9Α Συντ.), δεν πληροί την αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 Συντ.). Το Σύνταγμα δεν επιτρέπει την επιβολή ενιαίου αναγνωριστικού ως υποχρεωτικού ούτε δικαιολογεί την αυτόματη εκχώρησή του στον πολίτη χωρίς τη ρητή βούλησή του. Επίσης, κατά την αυτόματη έκδοση προσωπικού αριθμού και του μη εναλλακτικού τρόπου ταυτοποίησης γίνεται παραβίαση της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (GDPR - Κανονισμός 2016/679), καθώς οι ρυθμίσεις του προσωπικού αριθμού και η εφαρμογή τους αντίκεινται στον GDPR, διότι: Δεν εκπονήθηκε ούτε δημοσιεύθηκε Εκτίμηση Αντικτύπου (DPIA), παρότι ο προσωπικός αριθμός αποτελεί επεξεργασία υψηλού κινδύνου (άρθρα 35-36). Δεν υπήρξε ενημέρωση για τη νόμιμη βάση επεξεργασίας, τους σκοπούς, τους αποδέκτες και τον χρόνο διατήρησης (άρθρα 13-14). Δεν παρέχεται στον πολίτη δικαίωμα αντίρρησης ή περιορισμού της επεξεργασίας (άρθρο 21). Εδώ παρατηρούμε ότι με την έκδοση του προσωπικού αριθμού εισάγεται κίνδυνος συγκέντρωσης ετερογενών δεδομένων σε ενιαίο αναγνωριστικό, κατά παράβαση των αρχών ελαχιστοποίησης και σκοπού επεξεργασίας (άρθρο 5). Η εφαρμογή της νομοθεσίας για τον προσωπικό αριθμό αντίκειται ευθέως στις ευρωπαϊκές εγγυήσεις προστασίας της ιδιωτικότητας. Τέλος, έγινε ρητή παραβίαση του αυτεξούσιου του πολίτη. Ο προσωπικός αριθμός δεν μπορεί να είναι υποχρεωτικός παρά τις προβλέψεις του Π.Δ. 40/2025 και της ΚΥΑ 14960/2025: Ο πολίτης έχει δικαίωμα να μην

χρησιμοποιεί τον προσωπικό αριθμό και μπορεί να εξυπηρετείται νόμιμα με τα προϋπάρχοντα στοιχεία (ΑΔΤ, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ κλπ.), το κράτος δεν μπορεί να επιβάλλει έναν τρόπο ταυτοποίησης που ο πολίτης δεν επέλεξε και έρχεται σε σύγκρουση με τη συνταγματική αναλογικότητα. Ο προσωπικός αριθμός παρουσιάζεται από τη νομοθεσία ως διευκόλυνση, όχι ως υποχρέωση. Δεν μπορεί δε να αποτελεί τη μοναδική επιλογή για δωρεάν ταυτοποίηση, όταν το μόνο δεύτερο έγγραφο ταυτοποίησης είναι το διαβατήριο, το οποίο εκδίδεται με κόστος. Η αυτεπάγγελτη αποστολή και αποδοχή του αριθμού δε συνάδει ούτε με το γράμμα ούτε με το πνεύμα της νομιμότητας, καθώς αφαιρεί από τον πολίτη το δικαίωμα επιλογής στον τρόπο ταυτοποίησης.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πώς δικαιολογείται, υπό το φως του Συντάγματος, η αυτόματη έκδοση προσωπικού αριθμού χωρίς αίτηση και χωρίς ενημέρωση του πολίτη;
2. Με ποια κριτήρια τεκμηριώθηκε ότι η υποχρεωτική ενσωμάτωση προσωπικού αριθμού στο σύνολο των συναλλαγών αποτελεί αναγκαίο και αναλογικό μέτρο;
3. Έχει συνταχθεί Εκτίμηση Αντικτύπου (DPIA), όπως απαιτεί ο GDPR, για την επεξεργασία υψηλού κινδύνου που επιφέρει ο προσωπικός αριθμός; Θα δημοσιευθεί;
4. Πώς διασφαλίζεται η προστασία προσωπικών δεδομένων, όταν ο προσωπικός αριθμός ενοποιεί στοιχεία από διαφορετικές δημόσιες βάσεις;
5. Με ποιες εγγυήσεις διασφαλίζεται ότι ο πολίτης που δεν επιθυμεί να χρησιμοποιεί τον προσωπικό αριθμό θα συνεχίσει να εξυπηρετείται κανονικά από τις δημόσιες υπηρεσίες με τα ήδη υφιστάμενα στοιχεία ταυτοποίησης;
6. Θα τροποποιηθεί το Π.Δ. 40/2025 και η ΚΥΑ 14960/2025, ώστε να προβλέπεται ρητά το δικαίωμα μη χρήσης και μη αποδοχής του προσωπικού αριθμού από τον πολίτη, που δεν τον επιθυμεί;

Ο ερωτών Βουλευτής

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ